

Teze za Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom

Naziv propisa: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom

Materija koja se namjerava obuhvatiti Zakonom:

- I) POSTUPAK FISKALIZACIJE IZDAVANJA RAČUNA
- II) PLAĆANJE IZMEĐU OBVEZNIKA FISKALIZACIJE GOTOVIM NOVCEM
- III) NOVČANE KAZNE ZA POREZNE PREKRŠAJE
- IV) NADZOR
- V) OBVEZNIK FISKALIZACIJE
- VI) POSEBNE ODREDBE

Obrazloženje:

Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine broj 133/2012) uređuje se postupak fiskalizacije kao skup mjera kojima se uvodi nadzor nad izdavanjem računa za promet u gotovini. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom namjera je ujednačiti i olakšati primjenu i postupanje kako poreznih obveznika tako i djelatnika Porezne uprave, unaprijediti sustav razmjene podataka te provođenja detaljnijih analiza. Nakon dvije i pol godine od uvođenja fiskalizacije uočene su određene potrebe za unaprjeđenjem sustava razmjene podataka. Trenutno prijavljene poslovne prostore u sustav fiskalizacije nije moguće točno locirati te nije moguće izvršiti uvid o djelatnostima po poslovnim prostorima obveznika fiskalizacije. Nadalje, u sustavu se ne vode podaci o osobama koji su obveznicima fiskalizacije implementirali programska rješenja za potrebe provođenja fiskalizacije te koja iste održavaju. Isto je potrebno kako bi se uočile nepravilnosti koje u konačnici mogu dovesti do ne postupanja po zakonskim odredbama. Nadalje, važećim Zakonom propisan je postupak izdavanja računa za male obveznike fiskalizacije na način da su isti dužni izdati račun koji mora biti uvezan u posebnu knjigu računa. Međutim, malim obveznicima fiskalizacije omogućeno je da se opredijele za postupak izdavanja računa izdavanjem računa iz posebne knjige računa ili izdavanjem računa putem prilagođenih naplatnih uređaja. Trenutno visina blagajničkog maksimuma propisana je neovisno o veličini fizičkih osoba. Izmjenama se namjerava isto precizirati. Važećim Zakonom propisana je mjera zabrane obavljanja djelatnosti pečaćenjem poslovnih prostorija donošenjem rješenja. Međutim, Zakonom o Poreznoj upravi propisana je mjera zabrane obavljanja djelatnosti pečaćenjem poslovnih prostorija donošenjem naredbe, te se u svrhu jedinstvenog postupanja, predlaže usklađenje propisa. Isto tako, sadašnjim Zakonom propisane su prekršajne odredbe za obveznike fiskalizacije koje je potrebno uskladiti s Prekršajnim zakonom. Nadalje, sadašnjim Zakonom propisano je izuzeće od obveze fiskalizacije za promete ostvarene u djelatnosti prodaje karata ili žetona u putničkom prometu bez obzira obavlja li se prodaja u prijevoznom sredstvu ili uredima/šalterima na stanicama prijevoznika. Međutim, budući da je u međuvremenu posebnim propisom omogućena prodaja karata u prijevoznom sredstvu, otvara se prostor prodaje izvan kontrole fiskalizacije. Odredbe Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom potrebno je uskladiti s odredbama Zakona o porezu na dohodak u dijelu prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda. Nadalje, nadzor nad provedbom Zakona provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava, međutim izmjenama se namjerava proširiti nadležnost provođenja nadzora nad istim na Carinsku upravu. Također, zakonski će se podržati mogućnost kupca da ne plati primljenu isporuku odnosno obavljenу uslugu ako izdavatelj računa ne izda račun za obavljenу isporuku ili pruženu uslugu, a koji je dužan izdati po posebnom propisu.

Radi ujednačavanja, olakšavanja i jedinstvenog postupanja u primjeni zakonskih odredbi odnosno radi uspostave učinkovitog sustava praćenja lokacija poslovnih prostora koje prijavljuje obveznik fiskalizacije sa ciljem provođenja uspješnijih poreznih nadzora te provođenja daljnjih analiza, zatim propisivanjem obvezne dostave podataka o osobama koje održavaju programska rješenja, usklađenje zakonskih odredbi sa Zakonom o Poreznoj upravi i Prekršajnim zakonom, te proširenjem nadležnosti nad provođenjem nadzora nad provedbom Zakona na Carinsku upravu, razlog su donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Ciljevi koji se namjeravaju postići donošenjem Zakona:

Navedenim normativnim rješenjem teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom namjerava se propisati novi način dostave podatka o poslovnim prostorima koje su obveznici fiskalizacije dužni dostavljati sukladno važećem Zakonu. Naime, trenutno u postupku provedbe fiskalizacije izdavanja računa i dostave podataka o poslovnim prostorima, obveznici fiskalizacije isto dostavljaju putem web servisa korištenjem XML sheme. Radi unapređenja sustava s jedne strane, a s druge strane kako se poreznim obveznicima koji su obveznici fiskalizacije ne bi nametali dodatni troškovi odnosno kako bi se omogućilo korištenje postojećih resursa i poslovnih procesa, potrebno je normativno urediti dostavu podataka o istome putem ePorezne. ePorezna je skup elektroničkih usluga Porezne uprave koja omogućuje svim poreznim obveznicima dostavu poreznih obrazaca elektroničkim putem, pregled njihovih statusa te uvid u porezno knjigovodstvenu karticu, a sve u cilju jednostavnijeg i bržeg ispunjavanja obveza prema Poreznoj upravi. Dakle, riječ je o sustavu kojeg porezni obveznici već koriste u svojoj komunikaciji s Poreznom upravom. Za porezne obveznike koji su obveznici fiskalizacije, a koji ne podnose obrasce putem ePorezne te nemaju certifikat za pristup ePoreznoj, prijavit će podatke o poslovnom prostoru službenicima u nadležnoj ispostavi Porezne uprave. Naime, budući da će se u sustav fiskalizacije obvezno unositi i podatak o osobama koje obveznicima fiskalizacije implementiraju programska rješenja za potrebe provođenja fiskalizacije te isti održavaju, izmjenama i dopunama Zakona će se urediti i prekršajne odredbe za obveznike kod kojih se utvrdi da koriste programska rješenja koja su se i kod drugih obveznika pokazala kao ona koja sustavno omogućavaju nepostupanje po zakonskim odredbama. Jednako tako malim obveznicima fiskalizacije omogućeno je izdavanje računa koji mora biti uvezen u posebnu knjigu račun ili putem posebnog naplatnog uređaja, a što se izmjenama namjerava pojasniti. Nadalje, blagajnički maksimum će ovisiti o tome radi li se o fizičkoj osobi obrtniku i fizičkoj osobi –obrotniku koji je obveznik poreza na dobit. Vezano za odredbu kojima je propisana mjera zabrane obavljanja djelatnosti pečaćenjem poslovnih prostorija donošenjem rješenja, propisati će se pozivanje na odredbe Zakona o Poreznoj upravi kojima se regulira postupanje u slučaju izricanja mjere pečaćenja poslovnih prostorija donošenjem naredbe, a u svrhu jedinstvenog postupanja.

Prekršajne odredbe uskladiti će se s Prekršajnim zakonom u smislu propisivanja novčanih kazni zasebno za fizičke i zasebno za pravne osobe, te će se propisati kazne za nove razloge poreznih prekršaja, a u skladu s izmjenama koje se namjeravaju propisati novim normativnim rješenjem. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom namjerava se ukinuti izuzeće od obveze fiskalizacije za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost prodaje karata ili žetona u putničkom prometu. Navedeno je potrebno budući da postoji mogućnost otvaranja prostora prodaje koji je izvan kontrole fiskalizacije. Isto tako namjerava se pojasniti prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda na način da se pod istom smatra samo prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda u neprerađenom stanju kada iste prodaju obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Izmjenama odredbe Zakona koja se odnosi na provedbu nadzora nad istim, propisati će se da će nadzor nad provedbom predmetnog Zakona uz Ministarstvo financija, Poreznu upravu provoditi i Carinska uprava. Također, izmjenama Zakona propisati će se da kupac ili primatelj računa nije dužan platiti račun ukoliko isti nije izdan od strane izdavatelja računa, a koji je isti dužan izdati po posebnom propisu.